

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 139
din 03.03.2009**

Dosar nr.: 31/2009

Petiția nr.: 956/23.01.2009

Petent: O R G

Obiect: acte de discriminare privind vizitele, hrana, bunuri și articole de igienă și veselă permise în penitenciar.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. O R G aflat în Penitenciar Arad, Calea 6 Vânători FN, municipiul Arad, jud. Arad.

I.2. Numele, domiciliul sau sediul reclamatului

I.1.2. Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești, cu sediul în str. Apollodor, nr.17, Sector 5, București.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la situația generată de aplicarea Ordinului Ministrului Justiției nr. 2714 din 20.10.2008 privind vizitele în penitenciar, hrana permisă, neacordarea păturilor, articolelor de igienă și veselă în penitenciar

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petentul arată că prin punerea în practică a prevederilor Ordinului nr. 2714 din 20.10.2008, în speță art. 2 alin. 4, art. 4, art.12 alin. 3, art.13 alin.8. se produce o discriminare cu privire la acordarea vizitelor la masă, numărul vizitelor,

portul verighetelor, hrana permisă, pături de dormit, articole de igienă, veselă în penitenciar.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 956 din 23.01.2009, în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, s-a ridicat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1175 din 29.01.2009, excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată petentului.

4.3. Prin adresa în speță s-a pus în vedere petentului că obiectul petiției vizează respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, aplicabile în cauză fiind prevederile legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

4.4. Colegiul Director a solicitat petentului să își prezinte propriile apărări față de excepția invocată, a data de 25.02.2009. Până la soluționarea sesizării, petentul nu a comunicat un punct de vedere.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 956/23.01.2009 petentul sesizează Consiliul cu privire la discriminarea produsă de aplicarea prevederilor Ordinului Ministrului Justiției nr. 2714 din 20.10.2008, în speță art. 2 alin. 4, art. 4, art.12 alin. 3, art.13 alin.8.

5.1.2. În opinia petentului, de vizita la masă beneficiază doar deținuții preferați de directorul penitenciarului. Astfel, petentul consideră că toții deținuții trebuie să primească același număr de vizite, dar cel mai bine ar fi nelimitat.

5.1.3. De asemenea, petentul contestă faptul că persoanelor aflate în penitenciar nu le este permis să poarte simbolul căsătoriei, în speță, verigheta, nu sunt lăsați să intre în penitenciar cu ciocolată, cacao, hrană instant ci doar cu lapte, cafea și ceai însă „de la cumpărături la prețuri nesimțit de mari”.

5.1.4. Petentul arată că atunci când este frig ar trebui acordate păături, saci de dormit sau plăpumioare iar articolele de igienă nu sunt primite decât de la chioșcul penitenciarului la prețuri “nesimțit” de mari și de slabă calitate, la prețuri de monopol. Nu este permisă primirea unor aparate electronice iar bateriile cumpărate la suprapreț sunt de slabă calitate. Or, s-ar putea înregistra ce se întâmplă, actele de tortură și abuzuri sub mai multe forme.

5.1.5. Petentul invocă prevederile art.16 din Constituție, precum și O.G. nr. 137/2000, solicitând anularea discriminărilor.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.3. Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție**. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75).

6.5. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să

analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

6.6. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strînsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.7. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.8. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.9. Colegiul Director constată că potrivit Legii nr.275 din 4 iulie 2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, art.5: „(1) **În timpul executării pedepselor este interzisă orice formă de discriminare pe temel de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau alte temeiuri.** (2) Încălcarea prevederilor alin. (1) se pedepsește potrivit legii penale”.

6.10. Potrivit art. 39 privind asigurarea respectării drepturilor persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate: „(1) **Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate este asigurată de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate**”.

6.11. De asemenea, potrivit art.38: „(1) **Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate nu poate fi îngăduită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.**

(2) Împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute în prezentul capitol, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate la pedepse privative de libertate pot face plângere la judecătorul delegat pentru

executarea pedepselor privative de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunostinta de măsura luată.

(3) Persoana condamnată este ascultată, în mod obligatoriu, la locul de deţinere, de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate.

(4) Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate poate proceda la ascultarea oricărei alte persoane în vederea aflării adevărului.

(5) Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate soluţionează plângerea, prin încheiere motivată, în termen de 10 zile de la primirea acesteia şi pronunţă una dintre următoarele soluţii:

a) admite plângerea şi dispune anularea, revocarea sau modificarea măsurii luate de către administraţia penitenciarului;

b) respinge plângerea, dacă aceasta este nefondată.

(6) Încheierea judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate se comunică persoanei condamnate în termen de două zile de la data pronunţării acesteia.

(7) Împotriva încheierii judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate persoana condamnată poate introduce contestaţie la judecătoria în a carei circumscripţie se află penitenciarul, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii.

(8) Contestaţia se judecă potrivit dispoziţiilor art. 460 alin. 2-5 din Codul de procedura penală, care se aplică în mod corespunzător.

(9) Hotărârea judecătorei este definitivă.

6.12. Examinând plângerea şi dispoziţiile legale incidente, în speţă prevederile Legii nr.275 din 4 iulie 2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, Colegiul Director constată că potrivit Art.5 orice formă de discriminare manifestată în timpul executării pedepselor se pedepseşte potrivit legii penale, ceea ce denotă intenţia expresă a legiuitorului de a incrimina aceste fapte ca infracţiuni. Raportându-ne la prevederile Ordonanţei de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările şi completările ulterioare, republicată, reţinem că acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislaţia românească, sub aspectul materiei şi a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravenţional, respectiv al răspunderii contravenţionale.

6.13. Astfel, în speţa dedusă soluţionării, constatăm existenţa unei reglementări speciale, Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal în raport cu prevederile Ordonanţei de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, reglementare cadru cu caracter general.

Faţă de aceste aspecte, reţinem aplicarea principiului de drept "*specialia generalibus derogant*" potrivit căruia legea specială, fie anterioară, fie posterioară sau concomitentă cu cea generală se aplică în primul rând, având preferinţă faţă de legea generală.

6.14. Sub aspectul procedural al garantării drepturilor persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, Colegiul Director reţine că potrivit art.39: „(1) Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele aflate în

executarea pedepselor privative de libertate este asigurată de judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate”.

6.15. În același sens, Colegiul Director reține că Legea nr. 275 din 4 iulie 2006, în art.38 și art.39 prevede în mod expres procedura de soluționare a plângerilor împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate.

6.16. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii, sub aspectul faptelor sesizate și al consecințelor invocate cu privire la drepturile persoanelor aflate în penitenciar și la dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

6.17. Acest aspect de vadiță necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a fost statuat și de instanțele judecătorești care s-au pronunțat în același sens, prin Sentința Civilă nr.556 din 21.02.2007 pronunțată de Curtea de Apel București și menținută prin respingerea recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr.3241 din 26.06.2007.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. nu pot fi reținute aspecte care intră sub incidența Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

4. o copie a hotărârii se va transmite petentului O R G , aflat în Penitenciar Arad, str. Vânători R 104, jud. Arad.

5. o copie a hotărârii se va transmite Ministerului Justiției, cu sediul în str. Apollodor, nr.17, Sector 5, București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 17.03.2009

Red. D.G. Tehnored. A.P.; 3 exem. .

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

